

Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы . Өртөө 2 көп

РАЙОНУНУН аялчы чонлары, бүгү совет улау-биле бир дөмөй, күш-ажылчы болгон. Билимниң улау, кодуру-дүшүктүгү аймаалар, СЭКП-ниң эл-халкының сөөктөгү тас-талыңга ужураар дөмөй социалисттик чарыкка илсеңгилер кирип турар. Колхоздар, совхоздар, бригадалар, фермалар, бугуруучуларда аялчы-инженерлер ортузунда сөөк мурнуун социалисттик чарыкка калыптар.

Аялчы чонлар депутаттарынын район болгон колхоз Советтери СЭКП-ниң XXIII съездинин болгон партия Топ Комитетинин сөөктү пленумдарынын шийирлерин күтүс-диринче аялчы чонларын мобилизациялар херекке төлөт-түгүзүп кирип, организацион-массалык аялчы элзон сай-дырайгыжыткан. Районунуң экономикасында болгон кул-туралында чар-чар баамдар кылдырган. Чонунуң материал-дык чаалы байдалы көтүрүлүшү-биле бедон. Эң маанили-лепчич юбилей чылдында аялчы-агый, култура тургузуш-кунуна улау чедиринин районунуң аялчы чону чедир алган.

Тараа култураларын гектар бүтүрүлүш-не 10,8 центнер дүжүтү ажаан ап, күнүгө тараа садар планын аялчы күт-сеткен. Тараамаар өрткөн беш чылда 13 муң аялчы тона тарааны күнүгө планан аялчы дүжааган. «Коммунизмге орун», «Тилекеге» колхозтор өрткөн чылын байлаа дүжү-тү өстүрүп алган. Мал аялчы районунуң экономикасында база бир кол чери элзон турар. Күнүгө сүт, дүк салары-

ЧЕДИИШКИННЕРНИ БЫЖЫГЛАВЫШААН

Иң беш чыл планын район эки күтүскөн, малдың баш сапы, продуктуузу чыл бүрүдө өсүп орар.

Совет чылдарың дүжүтүлүшү районда тулау аялчы аажок калыпкан. Колхозтарын, совхозтарын төптери та-штыткан кылдыр чарыткан, чар кулдуулар нежеңип, култура болгон өскө-дөө аялчы чедиринин улау тулаула-ры аялчыга кирген. Беш чылда 385 чуртталга баамдары туттунган. Колхоз ишчилерин култура аялчыга бе-дип, хоорай чедирин-биле деңгемин орар. Оң бетин чи-жээ чүз дие, районунуң чону, кызылчылар ышкан, Кызыл-дан болгон Москвадан телевидение дамчыдыламы көрүп турар. Оң кезде чонуну култура аялчыга канчаар-даа аажок өсүрүчүгү болушкун.

Аялчы-агый, култура тургузушкунун улам хөгжүдери-ге чар-чар Советтеринин, оларын депутаттарынын ролу көсүктү-биле бедон. Депутаттарын барык 80 кире хуузу материалдык кешикти бүтүрүп турар улашкыларда аялчы-агый, депутат хуулаагелерин ак еткендик күтүскөн ту-рарлар. Район Советинин депутат, «Совет Тыл» сөхкөтө илек кадарчы Ооржак Херек өрткөн чылын кадарын тур-рар малдың 25 тоңа немелде деңгемин алган. «Ленинчи

орук» колхозта депутат Надия Самбу, «Октябрь 30 чыла» колхозта депутат Яна Чигит олар чыл бүрүдө эң эки түнелди чедип ап, муракчы малчыларын одурунда кирген. Район Советинин депутаттары — сангилар «Ти-лекеге» колхозта Анна Артемкина, «Кызыл туе» совхозта Оюн Намчаты оларын күш-ажылчы чедирининин рай-онда билбес кижилер хоар. Салгыжы Анна Булутина, башкылар Анна Белова, Чыкынмай Аңчыма, медирин аялчыдамы Мария Муралова ышкан эң аялчылар тур-рар депутаттар бисте хой.

Районунуң күтүскөн комитети Советтерин аялчы-чоруду-газын сайырайткычарыне улау күчтөнгөн салып, де-путаттар-биле аялчы элзон экижиптен. Сессияларын, де-путаттар хуңун эки белеккен, организацион эрттирип турар. Советтерин доктаамал комиссияларын аялчы илсең-жээң, мааса-биле харылааган бижыккан. Аялчы чонлар депутаттарынын көдө болгон суур Советтеринин аялчы экижиптер дугайында СЭКП ТН-ин доктаамал күтүскөн та-лазы-биле чамдык аялчылар чоруттуганы үстүндө чижек-терден көстүр-дүр.

Токуу беш чылдың баштайгы чыла эгелзөн. Районунуң

Советтер болгаш амыдырал

Аялчы чонунуң мурнуна улау болгон харысалгалык соруалар тургузушкунуң турар. 2200 тоңа элти, 2300 то-на сүтү, 127 тоңа дүтү, 16 муң тоңа тарааны күнүгө са-дар болгон көдө аялчы-агый продуктуларын бүтүрүп элзон көүдүлериң көрүп турар.

Ам районуну Советтеринин күтүскөн комитеттери мал кыштагалашкынын организацион эрттиреринче, чакы хоу аялчыларга белекелдиң темпизин дүргелеринче кол күчтөнгөн улаандарын турар. Чоомта чар райууеңомга «Тилекеге» колхозта мал кыштагалашкынын байдалын чүгээлешкен, чедиринин чайлаар кемчелерин алган. Ко-дө аялчы-агый муракчыларын район селдунга СЭКП-ниң XXIV съездининг алдар кылдыр база чар беш чылдың баштайгы чылын улау аялчы-агый чыла хууаа бе-тинде күтүскөн таалазы-биле социалисттик хуулаагелерин алган.

Районунуң чар-чар Советтери боттарынын организацион-маса-дык аялчылар улам сайырайткычар, бүгү күштү хоу мобилизация, чедирининин бижыккан турган, аялчы-агый, култура тургузушкунунуң херээңге төлөтүгү улау кирир дээрлик бижык буаурун К. ОЧУР-ОЛ, Каз-Хем район Советинин күтүскөнунуң даргазы.

Политиктиг ажил Бистинде мындыг

Колхозун аялчы-инженерин ортузунда, политмас-салык аялчы сайырайткы-жыларын бир таарымчалыг аргазы—бисте бригадалар ху-ралы болур.

Оң хуулаага ай бүтүрүшүн 22, 23, 24 хууеринде эртти-рер. Боттарынын бригадалы-нык айда кылган аялчы чү-гээлешкен хоор, дараалында айда кылдыр аялчы планын бедолаар. Оң аңгыда анаа политиктиг, экономиктиг, ко-дө аялчы-агый болгон өскө-дөө темаларга лекцияларын, белекелерин дичеар.

Чоомта чар Хам-Дыт брига-данынын малчыларын ху-ралы боон өрткөн. Январ айда колхозте багай эвес аялчылаа. 23 колхоз хуңуну ышкан ажаалдамы эки. Мае-салык оодаашкын эгелзөн. Баштайгы хууерде төрзөн 193 хуңуну чан төлү шүптү меңди. Бригадалың чылда социалисттик хуулаагелерин аял-хуулааган. Малын бүтүрү-түрүтү чүз хойга олааштыр 95—103 хуураганы меңди кам-галап ап, бир хойдан-на 2—2,7 кг дүтү кыргычын ху-дөөлөгөн. Хуураа соонда ко-лхозтун 1966—1970 чылдарда экономиктиг хөгжүдериң дугайында лекциянын колхоза даргазы Шарый-оол Буулар кылган.

Лекция пропагандалык «Би-ли» шийткелдинин өгө ор-ганизацион кешиктерин чорут-кунуң келген. Колхозтун өрткөн беш чылда аялчы со-циалисттик хуулаагелеринин канчаар күтүскөнүн турары-ны, бо чылда салдыган со-ругаларын лекция пропаган-далык хобаштырып турар.

Политмассалык аялчы по-литинформаторларын кир-жилгезин экижиптер дөмө оларын хуулааган эрттирген. Массалык ортузунга тайыл-ыр аялчы чорудун шырдар ортума болгон дөмө өрткөн 14 политинформатор аялчылар турар. Оларын түс-түс колхозтерде хуулааган. Недельдин политдельтин са-пында Бора-Шай бригадалы-

Күш-ажылчы тиилелге

ОДЕССА. Ленин орденин «Кара далайын гидротузу» трестин тулутуулары күш-ажылчы тиилелгели болгон. Ильяевскийн балыкчы пор-тунун бирги элзон аялчы-агый хууаа бетинде хууаа-дип берген.

Чуртунуң мурнуу талазында балыкчы эң улау далай пор-тун оң. Анаа чылда чүс-чүс муң тоңа продукцияны сайгарып аялчылар.

ЧУРУНКА: балыкчы чар да-лай портуңуң муракчы ту-

дугулары. Солагай таладан оң талаа—көпөр аялчылар Виктор Иванович Непомня-щий, көпөржууар бригадалы-нын улуручкуну Анатолий Анастольев, Лопушский, электродулаагы Иосиф Францевич Гонзал, бетончу Прокофий Алексеевич Рогоза-ский, комплекстиг бригада улуручкуну Иван Алексеевич Соленко.

И. Павленкоңуң фотоу. (СЭТА-нын фотохрониказы).

КАРА-ЧЫРАА МАЛЧЫНАРЫ

«Сүт-Хал» совхоз тургузушкунуң билек Дажы Шадынай-ович Монгуш пияттин бода малын кадарып келген. Бо араалында оң аялчы мергежили дика өскөн.

Монгуш 1961 чылдан бөрү төрүрү илек кадарган. Чыл бүрүдө 100 баш илекке олааштыр 85-90 бизааны ап, өстү-рүп келген. Эрткен юбилейин чылда Дажы Шадынайович төрүрү 50 илектен 51 бизааны алган. Азы үстүдө айткан хууаагелерининде оң аялчы-агый 255 илекке өстүрүп берген.

Малчынын чымштыгы аялчы оң кадам Чыраа Байр-овича улау дууаны чедирин келген деңгемдерин чүгүл. Малчынын кыштар, чаага, чайга үш хонаштарында аял-кажаларын болгон чурттар бажыңды боду кылды алган болгон оларын сөөктөгүн чыл бүрүдө кылмып ап турар. Оң кыштаалда, чаванда мал адаганга төгөр өдөк, мал чеди чедир-биле белекелешкен.

Дажы Шадынайович чайың Сүт-Халдун артын талаалык Кеер-Ылдан деп чеге чалган. Хүндө бир илекке олааш-тыр 700—800 грамм немелде деңгемин ап келген. Чайын эки семирзан мал кыштан хур аялчы олар херек кырынга көргөн. Ычтанган олар чайын үш айын Кеер-Ылдан

чүм одунга, серин девозинге эрттирип турар. Чайгы үдө илектерин дус, куужур-биле база-ла четке хандырып келген. Түнелдинде күсүк үдө малчынын чүгүл илектери эвес, бизаалары бизин дика күш кирген, бизаалың деңгемин 200 кг аялчы болуулаа.

Малчынын кыштаалда амы үдө 12 тоңа болгон өдөк бөр, илектеринин баш сапы меңди, семис шылар. Малчы-нар араалында социалисттик чарыттын тилегиңин Дажы Шадынайович өрткөн чылын Москвага улау аялчы-агыйнын чедиринининин дегелгезин халас нүткөк-биле соңуу-ган көргөсү келген.

Монгуштарын өг-бүлени бо 1971 чылда 100 илектен 80 бизааны аялчы, баш бүтүрүп кыштан хур аялчы дөм шү-дүрү аялчылар турар.

Кара-Чыраа салбырынин сакманшын Д. М. Монгуш өрткөн чылын 183 хураганы меңди доруктурган, совхозуна дүжааган. Бо хууерде кадарты Монгуш Динимейн хуу оодаа эгелзөн. Дүр-Дарый Манзыркычевна база-ла ол хой-жунуң аалында чан малды хуулаа ап, доруктуруп турар. Хуураган төртүтүрер билек ону ажаан кадалаар талаа-ны.

биле сагып кылдыр аялчы-ла хой. Ол бүгүнү Дүр-Дарый Ман-зыркычевна боттадырып турар. Чижээ, хуураган төртүтү-рерге, оң нези паразит чылган соонда ону хуулааар чө-дүң, незиңге эмиргеш, кургага кажаага тургулар. Бир эвес нези тоттүрбас болза экижиптер, ояк киргиче илчар хайгаарар. Боду оң чип турар алаарга, чан малды таар-жыр көк ситен-биле кемчирип эгелзөр. Бо бүгүнү шыдажып, сагып эрттирер сакманшкыне улау шыдааган.

Дүржүлгалык сакманшын январь 20-ге чедир 1/6 чаш хуураганы хуулааган, бо хууерде оларын баш меңди өстүрүп, доруктуруп турар. Дүр-Дарый Манзыркычевна үстүдө алганга 40 хураганын моон соңууар немчир өстүрүп хуулаагелерин алган.

О. ДОРЖУ.

КОММУНИЗМ ТУРГУЗУШКУНУНГА СЭКП-НИН УДУРТУКЧУ РОЛЮ

ПОЛИТИНФОРМАТОРЛАР, АГИТАТОРЛАР ӨРӨДИЛГЕЗИ

Политинформаторлар бол-гаш агитаторлар өрөдигезин СЭКП Барыш-Хемчик райо-ну квартал сайында органи-застан турар.

Чоомта чар оларын элзон-дө өрөдигезин эрттирген. Эрткен аялчы-агый чылын түнелдерин болгон бо чыл-дын соруаларынын дугайы СЭКП райкомунун бирги секретары В. Чернов чүгүл-дө берген. Республикаын күрүе илазынын даргазы оң ораалыкын Д. Тимей республиканың бугуручү күштеринин хөгжүдериңин перспективанын, райууе-комунуң план килдизинин эр-гекелзөн ил Сегемей ате-исттик пропагандалы күш-те-диринин, районунуң көдө аялчы-агый эрелзелин кол зоотехник К. Яков мал аялчынын хөгжүдериң бол-гаш перспективанын дугайында лекциялар номчаан. Политинформаторларын, аги-таторларын мурнууа со-ругаларын партия райком-унуң секретары С. Орус-оол дичаткан.

Районда ам 763 агитатор, 311 политинформатор аял-чар турар. СЭКП-ниң XXIV съездининг улуручкун аял-чы чонларын ортузунга по-литмассалык аялчы чоруду-рынга олар улау күш.

В. ЧАДАМБА, СЭКП Барыш-Хемчик райкомунуң пропаганда болгон агитация килдизинин эрелзелин.

Академик Петр ФЕДОСЕЕВ

СЭКП-НИНГ чарыт-галарын салдары-биле инитилелдин социал тур-гузуу үдөсүн өскериниңиңи-нерин болгон. Аялчы аял-чының ийдеңип болгон поли-тиктиг тургуштары бижыккан, олар бүгү аялчы чонларын тургуштары аларган. Бо бүгү инитилелдин мирында чар шынар байдалын херечел-леп турар болгон социализм-инин тилегиңинин түнелдинде чедип алдыган партия биле улуручкун чангыс аялчы чар үе-чадалы болуу турар. СЭКП болушун бугуручун, эңис болушун чорудушкунуң аял-чы чонунуң соруалары-нын талазы-биле аялчы аял-чының партия болуу ар-пашаа, оң-биле кады бүгү совет улуручкун партия болуу берген. Совет коммунист-тиг партиянын чамдык дайы-нары бистиг партиялыгы бо-дунуң шийин-байдалын өскер-тин алган деп буруударын ораадалып турарлар. Оң дөдөк оңа ший эвес хоо-зуу болдулар. Совет Эвилелин-ин Коммунист партиянын улау чаалыг чүтөд дие, пар-тия социалисттик революция-нын болгон социализм тургу-зушкунунуң чорудулаагында болушун шийиниңа бүгү күш-ажылчы чону буауру-кен, ону каттыгырап болгон коммунисттик бекитке-ринче чедирининин алпар чорутуу болушун социал ба-залы калыпкан, СЭКП улам улау күштүгү аларган, коммунисттик тургузушкунуң хөгжүдериңге болушун салдарын улам ханьаткан болгон калыпкан.

СЭКП болушун төгүзүшүн бүгү үе-чадалында органи-застан тургузушкунуң партиянын илди үндүрүп турар сору-галарыга таарымштыр сайы-манга аялчыларын улау ки-чигейин салып келген. Органи-застан хейирер солаурунун болуу болгон солаурунун да ужурун. Мында кол чүе чү-дөд дие, партиянын улам бы-жыгарында, оң чалгыс эл-деңгемин дичеңде, партия не-жеде дайынчы болгон күштүгү болурунда.

АМЫ УЕНЫң ревизионис-тери социалисттик чурттар-ын практикага аял-чылар кылдыр социализмниң «ча хейирерин» суртаала-мышаан, буржуа чурттарын хооу-биле аларга, чүгүл «адааналык турар политик-тиг күштеринин комбинация-зы болза эргелзелиң де-мо-краттык механизм» мада-далы болуу деп бадтыкан турарлар. Олар «политиктиг плорализм» дөм, аялчы аял-чыны болгон оң аялчылар — Коммунист партия-нын удуруткучу ролуна улау тургуш турарлар. Политиктиг системаның — чангыс пар-тиялык болгон хой партиялык кылдыр хейиреттерин соци-алисттик революциянын тил-егиңинин соода субъектив-тиг күзгелерин, а кылды бол-ган коммунисттерин «кара сакманшын» түнелди болуу эвес, харын политиктиг күш-терин деңгемин тургулааган калыпкан-биле тодарыт-кун деп фактыны мылгы я-

мылгы бадтылашкынар хе-рекке албайн турар.

Инитилелдин удуруткучу дөм харысалгалык бүгү долу эргезин боттадырып тур-рар Коммунист партия СЭКП-де кара чангыс партия боу бөрөгүн Совет чур-тунда революстүг деңгемин до-таргай чорудулааган болгон онзагай чүтүл чедирин кел-ген. Революциянын чоруду-галында болгон хамыгы дайынчынын үдөсү бүгү ар-кан политиктиг партиялар боттарынын улуку улау по-литикамын боттарынын багып көргүскөн болгон аялчы чон массаларга мр-дур октадылганнар. Биче буржуазчы партияларын аялчыларынче айткан, Ленин Октябрь революция-нын тилегиңинин мурнуула-ла олар «политика талазы-биле боттары болгон боттары-нын партияларын, мешпе-интерин болгон социалист-революцияларын одуруп ал-гавар деп айткан. (Чог-алду чылдыгы, т. 31, арын 186).

1. КОММУНИСТИГ ПАРТИЯНЫН УДУРТУКЧУ РОЛЮНУН ӨЗҮЛДЕЗИ — ДҮРҮМ ЕЗУГААР БОЛУР ЧУГУЛА ТӨГҮЛҮГ БОЛУШКУН

ПАРТИЯНЫН удуруткучу ролуңуң айткычарын инитилел хөгжүдериңинин теоретиктиг, филосо-фчу билери-биле эң-не сифи хобашкан. Төгүр чорудула-нын тайылбырларда чангыс талаалар чорук коммунист-тик өкта таярышкан. Марк-сизм-ленинизм инитилел хөг-жүдериңин төгүрүн чайтар чорудулааган кылдыр, оң чор-рук боттуг дүрүм-хоулаарлы-к, оң-биле чедиреттер субъективтик факторлар — массаларын, аңгыларын ре-волюстү энергиянын бол-гаш инитилелдинин, оң ышкан инитилел хөгжүдери-нин хергелгезин болгон му-ракчы аңгыларын эрге-ажыктарын алардып шылар партияларын болгон ий-чангыс алдарык кижилерин тогуур салдары-биле боттанып турар чүгүл кылдыр диалек-тиктиг көрүп турар. Соци-алисттик революция, социализм болгон коммунизм тур-гуулары коммунист партия чонка боттанаме дөсүн төгү тодаргай көргүскөн.

Партиянын удуруткучу ролу болгон оң ужуру-дуузынын улгайдыр чүгүл кылдыр чангыс үе-чадала, чингөөлөр-ге, революцияга чедир үдө эргекок чүгүл дөр иялмык кылдыр чамыкта ревизи-онистер херекти шылар көс-төрүн ораалык турарлар. Оңу илчар билери өрткөн аялчылар эвес алар. Аялчы аял-чынын партиянын уду-руткучу ролуңуң бедон — со-циалисттик революция дөм, социализм болгон комму-низм тургуулары дөм аял-чы аял-чынын, аялчы чон массаларын демиселин бү-гү үе-чадаларын хаара түдүп турар дүрүм буаууар чоруду-га болуу.

Революция тилегиңинин болгон пролетариат динити-

разынын тургушканынын соода, чар инитилелди тургу-зарынын үдөсү партиянын удуруткучу болушун хемчө-лөткөн талазы-биле улам кал-бөк, утка-шынарнын талаа-мы биле аажок байлаа болгон нарын боу бөр. Бо таарыл-гада партия социалисттик кү-рүшүн, аялчы-агый болгон култура тургузушкунуң, чар инитилел харылааган тур-гууларынын бүгү чорудула-аган удуруткучу болушун, оң-биле калы партиянын интер-националаа соруалары улам калыбар, оң соруалары мын-ды стратегтиг дөсүн чүгүл-дө тодарыткычар: өбүгү чурттарга революцияларын хөгжүдериңге, дөсүнине, өрттүрүп үндүрериңге болушун бүгү-дө чүдүдери чангыс чуртка чорудар. (В. И. Ленин. Чогааларынын долу чылдыгы, т. 37, арын 304). Оңу коммунист революция-ны «экспроуатар» арга-биле эвес, харын хамыктың му-рунуда бүтүрүчү күштеринин эң күрөң хөгжүдериңин, демократиянын, културанын болгон өрткөн, чечекте-линиңинин үлгер-чижээ-биле, капитализмнын му-рунуга социализмниң артык-чылыгы күштерин аялчыла-ры-биле чедип алар деп чүе бидиргип болгон.

Инеттимиң оркуну баштай үндөсүн тургузар, капита-листтик буюулаагынын бай-далында, чуртунуң инитилел аңгы дайынчынын кады-дош-кун удуруткучуларынын болгон аялчы-бүрү антипар-тияжы агымдарын хоралып аялчы-агый тургушкунуң бай-далдарында төгүрүн кур че-рин аңдар ужуру оң үдүгүн-дө таарышканы-биле Ленин-нин партиянын аялчы-хөж-улам намыдан турган. Пар-тия оң берелерин, аялчы өрт-көн болгон социализм кал-

былбес кылдыр саапа чорав дөр илди аялчы бадтыла-ла үндөсүн чөк. Илди бо-далдын чотадикчыларын пар-тиянын дөсүнүн концепциязы эргизирон, ону өскө, чар кон-цепция-биле солауу ужурун дичип турарлар. Аламын аларга, чар хейирин пар-тиянын дугайында, оң тур-гузушкунуң дугайында ленинчи өрөдигин калдыр-бөр ор-ганизацион тургузушкунуң билишкени-биле будал турарлар-дыр.

СЭКП болушун төгүзүшүн бүгү үе-чадалында органи-застан тургузушкунуң партиянын илди үндүрүп турар сору-галарыга таарымштыр сайы-манга аялчыларын улау ки-чигейин салып келген. Органи-застан хейирер солаурунун болуу болгон солаурунун да ужурун. Мында кол чүе чү-дөд дие, партиянын улам бы-жыгарында, оң чалгыс эл-деңгемин дичеңде, партия не-жеде дайынчы болгон күштүгү болурунда.

АМЫ УЕНЫң ревизионис-тери социалисттик чурттар-ын практикага аял-чылар кылдыр социализмниң «ча хейирерин» суртаала-мышаан, буржуа чурттарын хооу-биле аларга, чүгүл «адааналык турар политик-тиг күштеринин комбинация-зы болза эргелзелиң де-мо-краттык механизм» мада-далы болуу деп бадтыкан турарлар. Олар «политиктиг плорализм» дөм, аялчы аял-чыны болгон оң аялчылар — Коммунист партия-нын удуруткучу ролуна улау тургуш турарлар. Политиктиг системаның — чангыс пар-тиялык болгон хой партиялык кылдыр хейиреттерин соци-алисттик революциянын тил-егиңинин соода субъектив-тиг күзгелерин, а кылды бол-ган коммунисттерин «кара сакманшын» түнелди болуу эвес, харын политиктиг күш-терин деңгемин тургулааган калыпкан-биле тодарыт-кун деп фактыны мылгы я-

мылгы бадтылашкынар хе-рекке албайн турар.

Инитилелдин удуруткучу дөм харысалгалык бүгү долу эргезин боттадырып тур-рар Коммунист партия СЭКП-де кара чангыс партия боу бөрөгүн Совет чур-тунда революстүг деңгемин до-таргай чорудулааган болгон онзагай чүтүл чедирин кел-ген. Революциянын чоруду-галында болгон хамыгы дайынчынын үдөсү бүгү ар-кан политиктиг партиялар боттарынын улуку улау по-литикамын боттарынын багып көргүскөн болгон аялчы чон массаларга мр-дур октадылганнар. Биче буржуазчы партияларын аялчыларынче айткан, Ленин Октябрь революция-нын тилегиңинин мурнуула-ла олар «политика талазы-биле боттары болгон боттары-нын партияларын, мешпе-интерин болгон социалист-революцияларын одуруп ал-гавар деп айткан. (Чог-алду чылдыгы, т. 31, арын 186).

СОВЕТ чуртунуң ам туруу турар үдө, коммунисттик чурттарын тургузушкунуң улуручкунуң эң партиянын уду-руткучу ролуна база чар нежеде-лери тургузуш турар. Оң чор-рук коммунист тургузушкунуң кунуң соруаларынын өскө хемчөөдери болгон нарын-биле-дө, коммунист инити-лелдин хейиреттеринин онзагай чүдүдери-биле-дө та-йылбырларын турар.

Инитилел практикамын көрсүзүп турарын буауар аларга, коммунисттик мате-риал-техниктиг базанын тур-гууларын чангыс соруалың чүгүл кылды турарынын бол-гон чүдө чүгүл кылды-рынын чүгүл хемчөөдери-биле эвес, харын СЭКП-ниң бү-дүрүчү күштерин хөгжүдериңин бекдик чаданын көрү-чүп турар шынар талазын буруулааган кылдыр биле аялдан турар. Коммуни-зм чорукка социалисттик өчү-рүн кий хейирер (күрү-нин болгон колхоз-коопер-ативтиг) коммунист өчү-рүн чангыс ай хейире бо-луп хуулушкан. улам бири-ни коошулаар.

Социалист инитилел хар-ылааган сайырайткычар ком-мунист чорудулаагы, ком-

БЕДИК ШАННАЛ

Тыва АССР-нин Дзиди Со-везинин Президенту респу-бликанын коммунал аялчы-агый системанын чур чылдары үр-түнеңдик аялчы келген дөм Тыва АССР-нин Комму-нал аялчы-агый министрство-зунуң улау бугахтар Павел Трофимович.

Тыва АССР-нин Дзиди Со-везинин Президенту Хунд-дө бижин-биле шаннаан.

Төгүтү дөсүнүн партиянын тилегиңин келген — үеңиң най-гамчык улау ужуру-дуузын болушкунуң болгон оң факты-ны дөсү хөгжүдериңинин сөөктү чарык чүе чыла онза тодаргай болурун. Аялчы аял-чыны партиянын удуруткучу ролуңуң улау тур-гары болза, социализм бол-гон коммунизмге шийчеге үдөсү инитилел хөгжүдериңин бүгү-дө дүрүм буаууар хойдуу болуу деп чүеңи амыдырал база көргүскөн.

Партиянын организацион тургузушкуну Ленин нежеде ол-дору хөжүрү кылдыр тургу-зушкуну каан болгон ону өскө-

«Делегитиң болгон оң бо-лушкунуңуң үдөсүндө элзон чар эгелзедер турар турар дөр илчар билери фило-соф аялчы политиктиг».

Ийде, амы байдалдар политиканы эртеме үндөс-

КУШ-АЖЫЛ, КУЛЬТУРЛУГ ДЫШТАНЫЛГА, ХОСТУГ ҮЕ-ШАК

Торгалыгжыларның дуржулгазы-биле таныжыңар

РЕДАКЦИЯДАН: «Куш-ажыл, культурлуг дыштанылга, хостуг үе-шак» деп рубрикалыг бөлүк материалдарны «Шынын» штаттан дашкаар корреспондентизи Тумат Сарыг-оол организастаан. Өвүр районун «Торгалыг» совхозта үстүндө айтырыг талазы-биле чамдык эки дуржулганы мында көргүскөн.

Культурлуг дыштанылга, хостуг үе-шакты чөп ажыглаары болгаш хой-ниитиниң корум-чүрүмүн үлгөрлүг сагырыңче угланган янзы-бүрү темалыг материалдарны бижириң редакция бодунун бижикилеринден дилеп тур. Республиканың хоорай, суурларының культурлуг амьдыралында бар эки дуржулганы көргүзүп, четпестерни илередири күзөңчиг.

ХАМЫК УЖУР—ДЭЭШТИИНДЕ

Аныктар культурлуг дыштанып, боттарың хостуг үезин чөп эрттириңер дөш «Торгалыг» совхозтуң партия, комсомол, херөөжөнчөр чөвүлели болгаш өске-даа хой-ниити организастары бир дем-биле ажылдап, эвээш эвас ажылдарын кылган.

Аныктар ортузунга чорудуп турар хемчеглерниң кижизидилгелер утка-шымарыңче болгаш дэештинге чөп кичээңгейин салып турар бис.

Кандыг-бир организастарыңың турар хемчегте баш удур белеткел оң чедиптир болгаш дэештиг болурунун кол-ла үндөзүн болур. Ынчангаш бис ову эрттириңизин тодаргай планын тургузуң, анда кым, чүнү кылдырың хуваап, дугуржуң ап турар бис.

Мен маңа «Куданы канчаар эрттирер?» деп дэештиг дугайыма чугаалап көрөй. Ындыг дэештиг эрттирерни планнап алганымыс таарылга эвас. Чүте дэе бистигиң

суурга-даа, ол мыкшак совхозтуң де-вискээринге анык кижилер өг-бү-түдүдү, оон куду-доюн эрттириң турарында дыкка таарымча чок, харын-даа куданы арагаалашкынче шилчиреп, хой арагалыг, хой кижизирон куданы эки дөр, оон туржу-жун чамдык кижилер ол куданы алыр-кочка килрип азырынча элти таарылганы кылдыр ажылдаар чоруктар илези-биле нөсүп келген.

Ындыг кудаларга төрө-дөрүдү, чалатпая, чалатпаян-даа хамаан чокка чүс-чүс кижилер чыгыр, куду эгээр мурнууда-ла тускай «кассир» безин тургузуң алган болур. Ук «кассир» «Касса манай берди, касса пылады» деп чөмөдөн туруп алган кыгырың турар безин таарылганын тургузуң.

Ынчангаш бистин сорулгавышак мындыг элчон чүдүдериң эдери, чогуу-на культурлуг, амгы үезин куданы канчаар эрттирер экил дөрөң аныктарга билиндирери болган.

Тодаргай планын ажылдап кылган, анык кижилерниң өг-бү-түдүдүниң нитилеге ужу-ду-а-зын чугаалаар кижиден алдыда, бистин бурунгуларыңың куданы канчаар эрттирериң, ортумак салгалдын кижилериниң куданы кан-дыг туралын база амгы салгалдын куданы канчаар эрпиги турарын тодаргай чугаалаары-биле тускай кижилерни баш удур белеткел бис.

Дэештиг эрттирер ороонд кижизирон темизыга таарыштыр дериң, классиктерниң, улуг чогаалчылар-ның, ортеминн нөсүк ажылдакчы-ларының мыкшак дугайында чугаалаары саазына уладтыр бис-жөөш, амысалаң.

Кежээниң эгезинде куду дугайында чугаа болган. Оон соонда ук айтырыг бүтү-ниитиниң сайгырыла-зыңче кирген. Айтырыглар, маргыла-лаар, санаа шүгүмчүлүктер-даа хой болган. Амгы үеде эрпиги турар чамдык кудаларга таарымча тон, элчон чүдүдериң аныктар шыңгы шүгүмчүлүкчүлөр.

Түңдөлинде аныктарың хой

кежизирон эрте-буруну салгалдарың кудаларында эки чачылдарың, ыланга улуз кижилериниң алга-йерээни амысалаң болурун чүдүдү деп көргөңер. Дэештиг соонда бистин суурга болгаш совхоз де-вискээринге эрттирелер кудаларың байдалы көсүкү-биле өскөрүлгөн.

Ол мынша аныктарың хостуг үелеринде ап чорудар хемчеглерни баш удур хынамчалыг белеткел, эрттирер чорук оларын бот-иде-кейиң бейдир болгаш соңуургалыг уладтырар. Ынчангаш кандай-даа хемчегте баш удур белеткел оон дэештиг болурунун үндөзүн.

Хостуг үе-шакта кандыг солун чүдүдериң эрттирериң, оон шымын коллективниң-биле сумелеңип, кы-лып, аралгыг болза, анаа партия, комсомол, херөөжөнчөр болгаш өске-даа хой-ниити организастарының удуртукчулары ылаң-ла киришкен турарын чедип алыр чугаа. Бис ову ыптаар кылып турар бис.

Н. МОНГУШ, херөөжөнчөр чөвүлелиниң даргасы.

Совхоз бүдүрүлгезинде аныктар

«Торгалыг» совхоз—Өвүр районда улуг ажыл-агыйларың бирээни. Совхозтуң ажыл-агыйлары эртенге өйдөйлөп чыда-бай эвас ажылдап. Алдыңан социалист-тик хуузаагырың барык-ла күсөткен. Совхоз бүдүрүлгезинге комсомолчу бол-гаш өске-даа аныктарың кижизилгезиң улуг. Аныктар ажылдаарын турар мындыг адимир бистин совхозтан тыяры берге. Совхоз бүдүрүлгезинде 114 анык-өскөн ажылдап турар. Мал ажылында 77 кижиз, оон иштинден хойжулар 12, туудужулар 15, механизаторлар болгаш чолаачылар 22 кижиз бар.

Онаашкан ажылдыг кызымак, бедия тура-соруктуг аныктарың маңа адап болур. Төрүтү чүс хойга онааштыр 102 хураганын өстүрүп алган комсомолчу хой-жу Дагба Адыр-кыс, чыгыччылар Тумат Оюн-оол, Бады Биче-оол, инек калдыкчы-лары Николай Чымбалак, Сатый Чечек-оол, Самбын Кок-оол мыкшак аныктарга чорутуулар бис. Инек калдыкчылары бир бола малан хойууга 735, 734, 953 грамж немеле деңзини түс-түста азыр аралгыг болушар.

Бистин аныктарымыс чыл бүрүдө мал-дын чаш тоду менди камгалап алырыга иштинде чыл болуп келгенер. 1969 чылда, мал оолданышкының үезинде 70 кижиз комсомолчу пүткө-биле бригадаларга үнөш, 3644 баш анык-хураганын камгалап алган. 1970 чылда 115 кижиз малчыларга дузалашкан, 13763 баш чаш тодуу доруктууларын. Комсомолчулар Вера Серен-оол 170 хураганын, Дина Да-ваа 140 хураганын, Дина Чамы 130 хура-

ганын доруктуулар, хуузаагыс. Анык-тарың малчыларга саксаңниңиңиң чорударыңың бо чыгыс планын база тур-гускан бис.

Анык механизаторлар Куулар Кертик-оол, Кертикпен Болот-оол, Виктор Майы-лол болгаш чолаачылар Дагба Сөзөн, Дор-жук Кара-оол боттарыңа бердинген оналгаларын үргүлчү ажыр күсөдип, машина, техникага камыг деп мактардып турар.

Комсомолчу Биди Анай-оолга удурткан беш кижиз составыг тууду эвээшү мал-чынарга 8 бакмышын тууду, бурун ажыл-дагга кирген. Олар социалист чарыш-тыг тилекчилери болганар. Бистин аныктарымыс биди подурлукчуңуң анык-херектерин моон-даа хойу-биле санап болур.

Совхозта партия организастары өске-даа хой-ниити организастар-биле кады анык-өскөнни күш-ажыгче мобилизаста-рында алдыда, оларын культурлуг дыш-танылга дөш сагып салып келген.

Бистин практикамыска кол чүе чүд дэште дыштанып хун мурунда аныктар-га кандыг-бир темалыг кежээни, концерт-терин, киноларын, лекция, бешелдерин организастап турарымыс болур. Ол мы-каш дыштанылга хүтиринеде спортту маргылаалар организастары танчыл болган. Ужуржылга, диспут дөш өске-даа хемчеглерин алганын түңдөлинде суурнуң аныктарының иштинде чалга-рап олурар ийкеде доора буалдыр чорук-тар көсүкү-биле эвээжөөш, инциптивиза-белзөөш.

Кежээниң школа, политбөлүмчөр аны-лы таарыштыр тургусканында дыш-танып хууден өске үездери кижиз бургу-ниити болгаш политбөлүмчөр бедидеринге сагып салган.

В. БЮРБУ,

«Торгалыг» совхозта партия комитетиниң секретары.

БИЛИГЖЕ ЧҮТКҮЛ

Аныктарың хостуг үе-шак-тын чөп ажылаарыңче угла-ган хемчеглерден алдыда, оларынч нити болгаш поли-тиктиң билиң бедидериниң ужу-ду-а-зын улуг.

Спорт, кино, концерт, лек-ция, бешелдер, диспуттар, номчулга конференциялары—бо бүтү хемчеглерге бистин аныктарымыс эң ийкеңейт килрип турар. Нити болгаш политиктиң билиг бедидер та-лазы-биле кандыг хемчеглер алдынганыг? Бо өөредилге чымын эгезинде совхозтуң суурларында болгаш брига-да дөштинде «Орбита», «Бүдү-ругте коллективизм», «Күтү-эор», «Олимп» деп беш бөлү-гүмү организастаан бис.

«Орбита» деп бөлүгүмде ком-сомол актив—15 кижиз өөр-өшү турар. Өске бөлүгүмдерге 84 комсомолчу болгаш кежиз-гү эвас анык-өскөн хаара туттуулар. Бөлү-биле кичээлдер болдунмас чамдык чөлдөрдө ай санында бир ки-жизлөр дөрт лекторийн тургускан бис. Ол мыкшак Торгалыг ортумак школазын-да Чадангаш бот-өөредилге-лиг школазының консультан-ция пунтутуу бар. Ында 8—10

класстарда 26 кижиз өөрөшпү-турар.

«Бүдүругте коллективизм» деп бөлүгүмү номчуштыр эң Саялда Таан-оол эки удуртуп турарын мактаар анаар. Ки-жизлериң идеяг утка-шы-пары бедия дейнектиг. Ук бөлүгүмүн онзагы талазын өөредилгеге совхозтуң экон-омика-биле холбаштырганы болур.

В. И. Ленинниң дөчү амы-дарын өөрөшү бөлүгү (про-пагандист эң Монгуш Лай-за), «Орбита» бөлүгү (про-пагандист эң Куулар Маа-дыр-оол) кичээлдерин билиң-гир, солун эрттириң келген. Программда айткан чүд-дөшөң алдыда, партияның доктаа, шилтирелерин, деле-гейде болгаш бистин курту-вуста боо турар болушукчу-нарын дыңдап, билиң ап ту-рарлар. Бөлүгүмдерге болгаш кежээни школада аныктарың өөредилгеге идеякей бедия, шак уушукчунары то-вар.

Аныктарың өөрөшкөңгө таарымчалыг байдал тургу-тушкан деп чугаалап болур. Т. СЕСЕР-ООЛ, ВЛКСМ комитетиниң секретары.

Венесуэланың Коммунист партиясының съездизинде

НАРАКАС. (СЭТА). Венесуэланың Коммунист партиясы-ның IV съездизинге СЭПТ-Н-ның кеңигүнү, «Правда» со-лунуң кол редактору М. В. Зимянин чүе чугаалаан. СЭПТ-Н-ның дасканын өзүгар совет коммунисттерниң акы-дуча изиг байыры болгаш үрө-түңдөңдиг амылга кууза-шкыннерин съездизин делегаттарыңа ол дамчыткан. ВПН-ниң IV съездизинге СЭПТ-Н-ның байырыг чагазын номчуура, ону делегаттар диктитиг адыш часкашкыны, йөрзөлдөр са-лышыны-биле уткан. («СЭПТ делегери!»), «Совет Звез-де» делегери!» дэң йөрзөлдөр салышыны залга чаңгыла-нып турган. СЭПТ-Н-ның дасканы-биле тураскал белзэн—В. И. Ленинниң портретин съездиге дамчыткан.

Л. КОРВАЛАННЫ ЧУГААЗЫ

САНТЬЯГО. (СЭТА). Чили удуз реакцияны чыгча шава-ра болгаш туртта политиктиң, эконимиктиң, социал чартыл-дарының орунда тургусту-ган бүгү бергелери анык эртер деп, Чилиниң Комму-нист партиясының Чилине секретары Луис Корвалан ме-делзген. Апырде хоорай ча-гырааларында болур соңууда-га кандидаттарын дөшпө-дөргө хойлаштыр Валларисо хоорайга болган итиги-бис чүе чугаалап турган. Луис Корвалан партияларың удузчу чыгыс эң боюнда ча-бангаан бүтү күштерин сир-ны каттыгарыңче кыйгыр-ган.

Чили коммунист Сальва-дор Альендеңиң чазан деп-тер турар дэешин ол демде-гзген.

ПАРЛАЛГА КОНФЕРЕНЦИЯЗЫ

Январь 27-де Корея Улус Демократтыг Республикасы Москвада элчин черинге совет болгаш дагытык чурттарын журналистерине паралага кон-ференциязы болган.

Удузчу Корея армияның бир чөмөдү эртен чылдын де-кабрь 3-те баар уундан аскап, Муруну Кореяе хонуптар ужурга таарымша. Төрзөн чуртунге чанып келер органы КЭДР-нин ол самөдөдүнүң удуктуузуңа америк импе-риалисттер болгаш Пак Чок Хиниң чалча бөдү оон бээр эртен бөдүн чартык айнып дүргүндө берейн келген деп, КЭДР-нин элчин чериниң ча-нында шериг, шериг-агаар бол-гаш шериг-далай атташези удуз полковник Зо Нам Зун дыңнаткан. Ол ужудукчуңу доп-дөраан болгаш чугаа чөк чандыраарын бүтү Корея улус негеп турар деп, Зо Нам Зун демдегзген.

(СЭТА).

ДЕЛЕГЕЙ ХҮННЕРДЕ

Г. Гусактың чугаазы

Делегейниң нити байда-лыга хамаарыштыр Г. Гу-сактың медгелзэни болза: Чехословакияны амык чок чо-руктуң айтырыгының тала-зы-биле нити-европа чөвү-лө хураалын дүрген чымды-лары дөш туржун, АКШ-тын империалист агрессия-зына удуз ыветын улустуң мадырлыг демиселин, Пана-мизин агрессиясына удуз араб улустарың чөпүт де-миселин дөшпүгү турар.

ЧССР биле ГФР-ниң ара-зында харылаалар дугайын чугаалап турган. Г. Гусак ийи чуртун аразында хары-лааларың чогуумдар дуга-йында ГФР-биле чугаала-жымышкыны чорудуура айткан. ЧССР-ниң латинуа ботур дэргө, социалык чурттары-биле, калалыг Со-вет Эвелези-биле Чехослова-кияның интернационалы хары-лааларың быжылган баа-за хөжүдөр дэңи ол-дур дээр-эни ЧКП ТК-ның Бирги се-кретары медгелзөн. Бистин хосталгавышак, хамаарыш-пас чорудуурун болгаш кү-жүвүстүң магадылымы мыда.

Чурттуң экономика хөгжү-дөшүндө чедикшиңнерин дугайып, 1970 чылда ЧССР-ниң аныкты чоңарыңа чедип алган чедикшиңнерин дугайып, чугаалап турган, ЧКП ТК-ның Бирги секретары, Коммунист партия бол-ган чазак республиканың аныкты чоңарыңа амык-лар дөшкөңгө бедидерни моон сонгар-даа чедип алыр дөш ажылдарың айткан.

ЧКП ТК-ның декабрь (1970 чыл) пленумунун шил-тирери, калалыг ЧКП-ниң XII съездизиниң сөөдүдө Чехословакияны Компартия болгаш нитилеге кризистиг хөгжүдүлгө ки-жизлериң дөш партияны документ республикага соци-ализм тургузар талазы-биле гүскөн деп, ол демдегзген.

Г. Гусак—Национал фронтунуң ТК-зының даргасы

ПРАГА. (СЭТА). Январь 27-де ЧССР-нин Национал фронтунуң конференциязы Прагада бооп эртен, ЧССР-ниң Национал фронтунуң составыга кирген политиктиң партияларың болгаш хой-ниити организастарының салымын өзүгар ЧКП ТК-ның Бирги секретары Г. Гусак ЧССР-ниң Национал фронтунуң ТК-зының даргасына соңуккан.

Конференцияны кижизилери ийи документини — «ЧССР-ниң Национал фронтунуң болгаш оң ажал-чоруду-гавыш кол принциптери» да «ЧССР-ниң хамаатылары-на Национал фронтунуң угуулазаны» хүлзөн алган.

ИТАЛИЯДА БАРГАН

РИМ. (СЭТА). Италиниң президентин Дж. Сарагаттың чалаанын өзүгар Филиппиниң президентин Урхо Ке-леви ийи хүнүн албан өзүвүнүң чоруну кылды. Римде чөдө берген. Филиппиниң дагытык херектер ми-нистри Вальде Лескиени ону үдөп чорур.

ЛОНДОН. Ажыды чоңарың анык комсомол эргелери казыр дээр консерваторларын амыкчыларга удуз хой-лу толевилегинге удурамыкының масалыг анык со-сальмыкчыларың, чыскаалдарың болгаш митингилер-ниң чалгыны бүтү Ангилда калбарган.

Лондон хоорай чатыргавыш чүе ажыг албан-хаакчы-амгли найымчалык төүнгө чөдө берген, анда амыкчы-нарга удуз хойлу толевилегинге удурамыкының удуз митингилер болган.

ЧУРКУТА: Лондонда хоорай чатыргавыш албан-хаакчы-ларың чыскаалы.

Англи «Морнинг стар» солундан алган чурру.

Аныктарың бот-идекей бедидерге, культур хемчеглеринде алдыда, чүнү организастаа элти деп айтырыг бистин мурунука иш чыл мурунда тургустууң негеп.

Чамдык дыштанып ху-верде спортту маргылаалар эрттирер дөрөңгөсө анык-тарга бот-идекейиң шоолуг эвас бооп турду. Массалык спортту саймаларың эки түңдөлгө чөдирер деп чүе билиңни келген. Спорттуң янзы-бүр хемчеглериниң та-лазы-биле секцияларың орга-низаастаан эвээш, анык-херекте киришкен бис.

Баштайгы үеде шакки, шы-дыраа, хаан, хостуг хуш-хөш өске-даа хемчеглерге сек-цияларың организастаан, олар-ны удузтуу шыраак аныкты-тын быжылгавыс. Бистин эвээш-биче-даа бол, органи-заастаан хемчеглеринге үрө-түңдөңдериң көргүсө берген. Секциялар анык-биле мар-гылааларың үргүлчү чорудуп турдууру.

«Урожай» эки тура спорт нитилегиниң кеңигүнүне 280 анык аныктарың кирип алган бис. Спортка халдык-шымылдарың салы чоруту-көүдөн. Амгы үеде бистин совхозтуң деңгээлде бир стадион, ийи спорт шөү бар.

«Урожай» эки тура спорт нитилегиниң кеңигүнүне 280 анык аныктарың кирип алган бис. Спортка халдык-шымылдарың салы чоруту-көүдөн. Амгы үеде бистин совхозтуң деңгээлде бир стадион, ийи спорт шөү бар.

КАР-НЫН ПРЕЗИДЕНТИЗИ-БИЛЕ УЖУРАШКАН

НАИР. (СЭТА). Абдин ороуга НАР-ны президентизин Анвар Садат египет чазактың чалаанын өзүгар НАР-да албан чоруну кы-лып чоруп турар совет космонавтар В. Ни-колаева-Терешкова, А. Николаев болгаш В. Севастьянов оларны хүлзеп алган.

А. Садат В. Николаева-Терешковага

Найымчалык чөс-чүс мун чурттакчыларын удузтуң мас-салыг селгүстөшкөңгө ки-ришкен. Час байырдалың ут-кууруңуң оза соңуургалдыг

ХАНОЙДА БАЙЫРЛАЛ

ХАНОЙ. (СЭТА). Ханой Ай календары барымдалаан са-ваар чаа чыл—«Гэт» байыр-далың өөрүнчү болган сорук киришкени-биле уткан.

Найымчалык чөс-чүс мун чурттакчыларын удузтуң мас-салыг селгүстөшкөңгө ки-ришкен. Час байырдалың ут-кууруңуң оза соңуургалдыг

НАЙРОВИ. (СЭТА). Шериг эргилдөө болган Угандада байдал дүшкүрүгү болган тодаргай эвас болуп үргүлчү-лөшкөн. Уганда найымча-ла-нын амыдыралы элчи чо-гумча болгаш хоорайла-транспорт шикээшкени ка-тап ателзөн деп, Кампаладан келген дыңдагыларга чугаа-лап туралык, чамдык черле-ге боо даажы дүң дыңдамып турган. Шериглер хоорайже кол оруттарың, ылаңгыч ча-мдык меджолдерин ап көөргө, междөжикшиңни үргүлчүлө-турар Дикинджы талазын му-руну хөвөр камгалап турар.

Спортка хандыкшыл

1969—70 чылдарда спорт-туң янзы-бүрү хемчеглеринге 28 удуз маргылаалы чорут-кан. Анда 3000 анык ийи киришкен. Колдуунда тыя хуш-хөш, хостуг хуш-хөш, волей-бол, шыдыраа, теннис, баг ка-ды болган чык атлетикага маргылааларың эрттирилзөө бис.

Совхозтуң спортчулары чам-дык хемчегер анык-биле тып-тып келген. Чыноз: Куулар Даш-оол, Куулар Шагдыр-оол, Долган Бүрүдөй, Вла-димир Долган мыкшак шы-мыр мөтөгөр улуг маргыла-ларга кирип турар. Кол бөм-бүттө Сөдө-оол Херел-оол, Чамбал-оол Очур-оол, шы-дыраа Сандым Мадыр-оол, Долган Олобай, Кара-Сал-Век дөш өске-даа дээр спорт-чуларың аттарын адыа бо-лур.

Эртен чымын бистин спорт-чуларымыс Монгуш-Тайга ра-йонга эң хуузу-биле алаан чораша, спорттуң янзы-бүрү

«Урожай» эки тура спорт нитилегиниң кеңигүнүне 280 анык аныктарың кирип алган бис. Спортка халдык-шымылдарың салы чоруту-көүдөн. Амгы үеде бистин совхозтуң деңгээлде бир стадион, ийи спорт шөү бар.

ХАНОЙДА БАЙЫРЛАЛ

ХАНОЙ. (СЭТА). Ханой Ай календары барымдалаан са-ваар чаа чыл—«Гэт» байыр-далың өөрүнчү болган сорук киришкени-биле уткан.

Найымчалык чөс-чүс мун чурттакчыларын удузтуң мас-салыг селгүстөшкөңгө ки-ришкен. Час байырдалың ут-кууруңуң оза соңуургалдыг

УГАНДАДА БАЙДАЛ

Эгетбөе аэропорту ам-даа хаалчак, чүте хөргө, оон са-мөйт удуздар болган хоор-шолу мивотттар адым-кынар-биле үрөдөн. Угандагың чаа шериг өзү-чүрүмүн 45 харыг генерал-майор Иди Амин баштаан. Де-лгейниң ийи дайымын чылдарында Иди Амин хаан-нын Бирмага африна амык-ларың алган полугуна анаа солдат болуп, албан эр-тирлөк, а сөөдүдө Кенияга турган. Баштайгы офицер ат-

хемчеглеринге маргылаалар-ны чоруткан, бүтү тиле-лөгөй келгенер. Бо чаа чыл-дөш бөдүлүгү Халдагай-тын спортчулары-биле хоккей маргылаалы чоруткан, тил-леп алган бис. Чаа чылды таарыштыр совхозта шыд-раа, хоккей маргылаалы ор-ганизаастаан.

Чамдык чедикшиңнер-биле чөргөшпир бистин ажыма-лаа чөтөстөр бар. Спорт-туң дөргө-хөргөсөлдөр (хаак, коник дөш өске-даа) чөдөш-пес, тымылбас фактылар ам-лаа уламчылываан. Сов-хозка спорт алы тууду тур-гузар айтырыг үзө шилтир-леттиместең.

Районуң спорт комитети спортчуларын разрядың бедидер маргылааларың орга-низаастаан келген. Респуб-ликаны «Урожай» эки тура спорт чөвүлөт (даргазы В. Сырат) спорт коллектив-терин дөргө-хөргөсөлдөр ха-валдар айтырыг багыш шилтирелер турар.

Чамдык четпестөр бар-даа болза, бистин суурнуң аны-ластың спортка сумдулуг, бо талазы-биле хой анык-дар кылдымга.

Ч. МОНГУШ, совхозта спорт чөвүлелиниң даргасы.

«Нилдин эргези» деп орденин тыысхан. НАР-ның президентин Гамаль Абдел Насер моң мурунда-ла республиканың ол-ла дээди шаңгалы-биле совет космонав-тар А. Николаев биле В. Севастьянов олар-ны шаңаан. Совет космонавтар чуртна чорун кылып эгелзэн.

УГАНДАДА БАЙДАЛ

Эгетбөе аэропорту ам-даа хаалчак, чүте хөргө, оон са-мөйт удуздар болган хоор-шолу мивотттар адым-кынар-биле үрөдөн. Угандагың чаа шериг өзү-чүрүмүн 45 харыг генерал-майор Иди Амин баштаан. Де-лгейниң ийи дайымын чылдарында Иди Амин хаан-нын Бирмага африна амык-ларың алган полугуна анаа солдат болуп, албан эр-тирлөк, а сөөдүдө Кенияга турган. Баштайгы офицер ат-

Республиканын профсоюздарынын аймагы спартакиадага бөлүп, үстүртүрүдүрүп, ал-бап организацин чыгарып, колхоздардын болгон советтерин профсоюздардын,

ПРОФЭВИЛЕЛДЕРНИН VII СПАРТАКИАДАЗЫ

күш-куйтура коллективтеринин аймагы чордуулаагына шыгалада болуп. Оон-биле кадымкылыга, күш-куйтура болгон спорт талаа-биле бүтү масалды ажалдык түн-нели көргүдөр.

Амгы үеде күш-куйтура-нын кузуку коллективтерин спорттук кышкы хевирлеринге маргылдааларын чордуп турар. Ол база-ла профэвилелдеринин спартакиада-ага амаажар. Маргылдаалар ам-даа үргүчүдөр — бо чыл-дык апрель 1-ге чедер.

Эрткен субботада болгон воспресеньеде конык, хаак болгон биатлон талаа-биле маргылдаалар районнарга. Кы-зылга дооулган. Олар Улуг-Хем, Бин-Хем, Чөөн-Хемчик районнарга организастыг, бе-дик көргүзүтүгү болуп эр-теп.

Тыванын профэвилелдеринин хаак, биатлон болгон коньки талаа-биле VII спар-такиадада бо айнык 29-30-31 хүнеринде болуп эртер. Ол түннел маргылдааларга Кы-зылдың, Ак-Довурактын, Хо-

ву-Аксынын болгон район-нарын чымын композала-ны ужуражып, шүтү 200 хире спорттук киржир.

Хаактын болгон биатлон-нун маргылдаалары Тайга станциялыга хүнүн-не эр-тегинин 11 шактан эгелээр, а конькиге маазаары хоорай-нын «Хүрмет» стадионунга эртер.

Январьның 31-де кежээки-нин 7 шакта Полититинг чы-рымышкын бажынын уугу-залаага спортчуларын бол-гон профэвилел активчилерини дүпталыга кежээки бо-лур. Аааа Кызыл хоорайнын күш-куйтура спорттук чымын хевирлеринин талаа-биле көргүзүтүлгү база кы-лар.

Январь 30—31 хүнеринде Тайга станциялыга автобус-тар доктааткан шактарыда маазаар.

Совет Тыванын профэвилелдеринин VII спартакиада-зын бажыраалыча кымы-чыларын чалап тур бис.

СПАРТАКИАДАНЫН ОРГКОМИТЕДИ.

АНЫЯК ХООРАЙНЫН СПОРТЧУЛАРЫ

Ак-Довурак — аныяк-даа хоорай, аныяктарың-даа хоорай. Амгырааг кыда таймыкы турар. Оон дажылары, тудузулары ажалда-даа шыдаалар, дыштанымалын тө-лү-дөө эрттирп турарлар. Спорт оларныкы база бир чыгуула херекселли апарган. Хоорайда спорт аагы, 2 каток бар, чаа стадионун удааа тудуп доолар.

Ында спорттук эки тура «Спартак» иштиселенин кеж-эринде 2600 кизи таара туттунган. Ак-Довуракчылар кыска үеини иштинде биле эгес чедикчилер болган. Бут бам-буттун командазы 1964 чылда Тыва АССР-ниң чемпиону болуп, а эртен чымын республика кубогузун эдилекчилер апарган. Штанга болгон ийи көдүрүчүлери-биле база эг-дарыны.

Чаа энжүл турар спорт коллективинин чедикчилеринин чыдааган күдүл биле, инди күш-куйтурамын мас-сам болуп турарында. Ажылкылар, иккелерлер, эчилер, башкылар бозы өскө-дөө спортка ымакымдык 16 гой-ны-тичи тренер ажалдап турар. Спорт мастери мисе Федор Он-дара, спорт мастери катидат жотоцкист Владимир Рашкеев, 16 бири разрядчымын, 24 чемпионуна ак-Довуракчылар чоргаларын. Пазымы улаады берсе улус-тарга таарыштыр кадыкымдык тускай балтун база органи-заастаан.

Амгы үеде спорттук кышкы хевирлери кидан-тудук. Рес-публиканын профэвилелдеринин кышкы спартакиада-ага белеткенип, күш-куйтурамын адыкмы коллективтеринге мар-гылдааларын эрттирген. Оон түннел маргылдааларына 13 коллектив, 250 спорттук киршикен. Болуктер айым-биле бир-ги чедикчи фабрикалар, ортумак школанын болгон «Ди-намонун» командалары ааган. Хаакка болгон биатлонга елсээр Александр Леоочкин, коньки чарымына Алексей Петровиц эки көргүзүлгү болган.

О. ИРГВИ.

ЧАРЛАЛДАР, РЕКЛАМАЛАР

КОДЭЭ ТУДУГ ЧАЛАП ТУР

«Тыва кодээ тудуг» трест Тес-Хем районда Шуурмактын ыяш белеткээр пунктунга ажылдаары-биле ыяш белеткечилерин, ыяш дилдикчилерин чалап тур.

Ажыл төлөвирин кылганын барымдаалап бээр, хей чылдарда ажылдааны база ылангы чедикчилерин күөскенин дээш немелде төлө-вирин бодурулге фондузундан бээр.

Танды районун Бай-Хаакта № 585 мехко-лоннага тудугжу мергежилди: бызаччы, даш-чы, бетошник, печка салдыкчы кижилер не-теттирин турар.

Шалынын кылганын барымдаалап шаажаар система ёзуугар төлээр. Ол ышкыш 1,3 район коэффициентинин база көлөр шиячылдыг ажыл дээш 30 хуу немелде төлөвирин бээр.

Ук чедиктерге ажылдап келген бот кижилерге обшежитиеге орунуу, а өг-бүлелиг кижилерге тускай өрээлди бээр.

ШТУКАТУР-МАЛЯР БОЛУРУН КҮЗЭЭРЛЕРГЕ

«Тыва тудуг» трест штукатур-мажараларын үш ай хуусаалыг курузуга өөренирлерин хүлээп ап турар. Олар бодурулгеге ажалдааган өөренир. Кичээл 1971 чылдың февраль 5-те эгелээр.

Тасеп бээр стипендияны өөренилгенин баштайгы айында 64 рубль 64 копеек; ийгили айында — 56 рубль 12 копеек; үшкү айында — 37 рубль 20 копеек. Өөренилгенин 2-ги айында эгелээр өөреникчилерин практика өөренилгенине күөскөл ажалдаанын төлө-вирин стипендияга немей база төлөп бээр.

Кызылдың Красноармейска куудумчунун 76 дугаар бажында «Тыва тудуг» тресттин киди кидилинги кайы-даа хунда кижизинин 16 шактан 18 шакка че-дир үеде мөлгөш дугурулуп алыр.

СИЛЕРНИ ЧАЛАП ТУР

«Тыва септелге-тудуг» трестин Кызылда септелге-тудуг эргелели даразында мергенчилер айым-биле ажалдаар кижилерин чалап тур: бызаччыларын, дашчыларын, арматурщиктерин болгон салтыкчилерин (шалынын кылганын барымдаалап бээр болгон шаажаарына база чурумчуган); домкр-дестей чүве кылдыр кижини (шалынын — үе барым-даалап мактаар система ёзуугар); хандырылга кидилинги ажалдаанын (шалыны — үе барымдаалап мактаар система ёзуугар); котеларларын (шалыны 145 рубль); дүңе ажалдаар автослесарыларын. Ажалдаар күзөлдүг кижилер Кызылда Кочетов куудумчу-лунда, 163 дугаар бажында эртеннин 9 шактан 17 шакка чедир келер. Телефон 48-43.

Ойнаашкыннар манап тур

1971 чылдың январь 29-та Ярославль хоорайга 1971 чылдың ажи-бараан лотереянын (бирги үндү-ругенинин) тиражи (ойнап алышкыны) болуп. Ол ойнап алышкыныга:

128 «Москвич» болгон «Запорожец» деп автомобиль, 418 аны-бүрү марканын мотоцикл, Алын көрүстүгү эр болгон херэжең 704 шактар, 320 телевизор болгон 320 магнитофон. Чөөкөн болгон дүктөн кылган 960 аржымылар. Фабрикага кылган 768 хевирлер болгон өскө-дөө өрөгтик барааннар кирер. Оон ымай 1-ден 500 рубль-ге чедир ашпа ойнап алышкыны база бар. Нитизин-биле 11.520 муң рубль түңгө 10.752 бараан болгон 7.208.448 ашпа ойнап алышкыны кирер.

Ажаалта кассаларындан, мажаринерден, харылаз бодурулгелерден, «Сопелачтык» кинолоринден, нитизин чедикчилер чедикчилерден, театрлардан, кино-театрлардан, автовокзалдарын болгон аэропорттарын кассаларында лотерея билеттерин салып ап болур.

АЖАА-БАРААН ЛОТЕРЕЯНЫН БИЛЕТТЕРИН СА-ДЫП АЛЫРЫНЧЕ ДАЛАЖЫНАР!

«Часты» көрүнер

районнар аразынын проку-рорунун дузаланчызы.

дээш бригадиринге элээр улут өрөгтик белетки бис «сеп-нен» турган.

Бригадир турган Севялбаа Байыр-оол малчылардан ил-гелде салбас, кылаада кы-бас, ажалдаа харысаалга чок, арагага халдып, брига-да хүлээлгенин соора ажалдап турганын илээрэн. Ол бригада ышчаар баксырап, нитизин малчынык төтөг-лөккенин бодурул турда, колхоз баштаар чери, көдө Советтин күөсүмүкү тогуру хемчөө албаан. Чүгө анда барган комсомолуң кузуб-биле, ол бүтүн сойгалан илестеккен, илестеке орпагы-рычче шалынткен. Суджа төг-чегаскылар кылган үзүгдиг-лерин долузу-биле билинген болгон кеземче херээнге онаапаннар.

М. КОНГАР.

районнар аразынын проку-рорунун дузаланчызы.

Редактор К. В. ПИПГА.

ВЕСНА

Республиканын киноэкраннарында «Час» деп ки-но үнүп эгелээр. Ук кинону «Талдинфильм» кино-студия үндүргөн.

БЕЛЕТКЕЛИВИС ШЫЫРАК

Хову-Аксы, суурда «Спар-так» эки тура спорт ниятле-линин даргазы К. Монгуштап даразында айтырмаларын бистин корреспондентивис салган.

— Силерин спортчулары-нар Тыва АССР-нин профэвилелдеринин VII кышкы спар-такиадазын түннел мар-гылдаагына кайы хире белет-кедиг келген?

— Хову-Аксы суурун хаак-чылары эртен чымын рес-публика маргылдаагына ийгили чедик алганын номчу-чулар билер болбай. Бо чы-мын бирги черин алыр дээш, белеткедиг 1970 чылдың сентябрдан эгелээр чорут-кан.

Эрзинге маргылдаа

Эрзин районун кышкы спартакиадазы болуп эртен. Ону республиканын профэвилелдеринин кышкы спартакиада-ага тураскааткан.

Ийн хүн үргүчүлээш демиселдин түннеленин команда талаа-биле бирги черин Эрзин ортумак школанын баш-кылар коллективинин командалы ааган. Ийги-үштү черин «Морен» биле «Коммунизмге орук» колхозтарын аныяктар командалары элээр.

Оолдарын 10 болгон 5 километр хаан орунуга болгон маргылдаага Ленин аттыг колхозтан Амгыла Маадыр-оол, «Коммунизмге орук» колхозтан Күндүз Вязов олар тилек-чи болуп үгенир. А уругуларын 5 болгон 3 километр маргылдаагына Эрзин ортумак школанын өөреникчилери Люба Климова, Надя Саян олар тилээр.

«Шынга» парлаан соонда...

Четпестерини чайлаткан

Бо чылдың январь 6-да 4(8464) дугаарлыг «Шын» солун-га бижикчи Т. Кунзек-оолдун «Коммаларындан кичап хому-даарыл» деп материалын парлаан.

Аааа хамаарыштыр «Улуг-Хая» совхозта ажалдын коми-тетинин даргазы ш. Ш. Шилимаанын редакцияга январь 22-де чоруткан чагаады-биле харылааны болза:

Шүгүмчүлелдиг ол материалды «Улуг-Хая» совхозта парт-комнун болгон ажалдын комитетинин каттышкан хурааныга хынамчалы-биле сайгарып, чугаалашкан. Материалда айт-кан четпестерини барын фактылар бадтыкан.

Совхозтун дирекцияга четпестерин чайлаагынын хемчег-лерин алган. Чамдын малчыларын кылааларын септеп, соңгаларын шилдээш, малчыларга саван, дус, сиген, дон, чарба кичиктег чүдүлдерин сөөртүп чедирген. Автолакалар, комплектиг агиткул-бригаданың кежигүннери малчыларга барып турар апарган. 15 малчыны сууржуң байдалче шил-читкен, аларнын 7-ин Хайыракан салбыра.

Малчыларын амыдаралыча кошкан кичизинин углан-дырып турганын дээш Хайыракан салбырын эргелекчизи Н. Серепти шыгыны доңгуткан.

УЛУГ-ХЕМИН

Терек суурда экин чок ит кө-вүдүн, ыччангап кикиге-даа, малга-даа айымдык кончур апарган. Оларга бодум бир катан таарышкан, хап-сон турган, арай борада ады-чан мен. Иттарын кол-га чыгарып чери сөөлөөлүгү ху-ежээр. Нитизин чедик-чиле төрөгө эрте-даа, орай-даа улус келер, оларга иттар шогал, чамдыкта шурап-даа турарлар.

Ээлгит иттарын дугаарлаар, батлаар, чердик иттарын узу-ткаар дугайында чер-чер Со-

ШҮГҮМЧҮЛӨЛДӨРНИ КИЧЭЭНГЕЙГЕ АЛЫҢАР

ветеринин күөскөч коми-теттеринин кылаа-ла күөскөч шиптирлери бар болбай.

Улуг-Хем районун Чая-Хөл көдө Советтин күөсүмүкү бо-дун шиптирлерин күөскөч кон-тролюдааган илгенин моон-на тодарай. Көдө Со-веттин күөсүмүкү, совхозтун дирекцияны аразында дугу-рун чугаалашкан, чердик ит-тарын узуткаар талаа-биле хемчеглерин алыр өй келген.

Оон башка чердик иттар тер-кеши чорун турган, кижилерин амында айым чедир-ип болур. Көдө Советтин күөсүмүкү, совхозтун дирек-циязы, ит ээлери кичээлге ала-ын деп бодаап, бижидим.

М. ШАКТАР.

Харысасалга чокта...

Эрзин районун колхозтары нитизин малчы ажаалда-ады, кадыдын элээр экижик-кенин түннеленин, оларын олуң хураар, чидер чоруу сөөлүгү чылдарда эвээжон. Ындыр болза-даа малдык чан толуң менди камгалап ап илгелдөө, мал кадыдын хары-сасга чок орпапастаан турар-лы-биле не чок чидирер, бо-руте чидиртир, будап, самчиг-бар чоруктар ам-даа бар.

Оон кижжон район төүтпө чокта чаа болгон судуң түң-нелерден көрүн болур.

«Чаа орук» колхозтун баш-качын Бай-Дар көдө Со-веттин күөсүмүкү, колхозтун тускай эртемчиле-ринин талаа-биле мал ажал-дыга контролдуу дыка кош-кады, малчылар ортузунга кижизинде ажалын кууд депкеде чорудун турарынын хараады-биле дөрткү хойку бригаданын бригадирин тур-ган Севялбаа Байыр-оолду киржилгени-биле болук кадар-

чылар Алексей Манчык. Ку-чун Белек-оол, Мыдырык На-гаан олар колхозтун 281 баш хой, онкуларын будап, сам-чыгач, колхозта 6843 рубль-дин когарынын чедиргенир.

Алексей Манчык колхозтун онкуларын кадарып турган, малды чүгө үндүр сүрүп каап, боду чер кезип, арага-лан чоруп турда, 99 онку не чок чиккен, 4 онку «бөрү бадыгалап кады» дээш, ол дугайында кадыг-даа шынама-га чокта, кымын-даа чопшө-реп албайн, боду олуруп алган. Колхозка ол 3561 ру-бль когаралды чедирген, ону төлээр хемчөөн алыб келген. Кунчун Белек-оолдун ка-дарып турган хойларында 79 хой чиккен, 5 хире хойну талып-көрүлгенине үдөн төтөгөжон. Чиккен малдыр бар кылдыр өчкөткө кирип турган. Мыдырык Нагаан 42 хойну не чок чидирген. Чам-дык чиккен хойларын бар кылдыр «таарыштырып ка-

дээш бригадиринге элээр улут өрөгтик белетки бис «сеп-нен» турган.

Бригадир турган Севялбаа Байыр-оол малчылардан ил-гелде салбас, кылаада кы-бас, ажалдаа харысаалга чок, арагага халдып, брига-да хүлээлгенин соора ажалдап турганын илээрэн. Ол бригада ышчаар баксырап, нитизин малчынык төтөг-лөккенин бодурул турда, колхоз баштаар чери, көдө Советтин күөсүмүкү тогуру хемчөө албаан. Чүгө анда барган комсомолуң кузуб-биле, ол бүтүн сойгалан илестеккен, илестеке орпагы-рычче шалынткен. Суджа төг-чегаскылар кылган үзүгдиг-лерин долузу-биле билинген болгон кеземче херээнге онаапаннар.

М. КОНГАР.

районнар аразынын проку-рорунун дузаланчызы.

Редактор К. В. ПИПГА.

Сегидим

Ур аараш, Чөөн-Хемчик-тин район амгыленин ту-беркүлде салбырына кел-риге, чыдып амгылирини сүжөлгө. Маага келеримде, байдалым элээр ар турган.

Салбырын үдүз экичиз Татьяна Монгушенин Ак-кыс жени эжен эгелээр. Аааа үр-ле эмнедип келген, ам сегидим. Татьяна Монгушенин аажок-ла кымык эмнедип. Ам удааа үндүр бижидип ал-ган, күш-ажымын катан эгелээр мен.

Аараан кижилер маага эж-кедип, сепип алаш, экичелерге четтиргенин алгелгелээр, чан-нып турарлар. Мен эжен турар үдүз экич. Татьяна Монгушенин Ак-кыска, сестра-ларга, жени ажаап турар бугу ажалдаачыларга четтирге-нини солун дамчытыр шер-пейкедим.

О. ООРЖАК.

КИЧЭЭНГЕНИ КУЛЬБААЗАЖЕ

● МОҢГУ-ТА-Я-ГА районун «Малтын» колхозунун Тоолалыг-да бригадаларында хой малчылар чурттан тур-тар. Оларын култур-лус болгон материал-дыг хандырылганын экижидер соорула-биле мыда кулбаазалыг тургускан. Ымчалаа-жон ук базада турму-нино-даа, библиотека-даа чок, ларек бар-даа болза, малчыларга чу-гула херектиг бараан-нарын эжен садыла-вайн турар.

Мугур-Аксыда сель-по районуна чамдыкта содун барааннар кел-пеге, чүгө суурга сады-лаптар, а малчыларга чедирбейн турар. Чу-нар-бачык ажалда-ваастаан. Кызыл-булуну деривээр.

Д. ДАСТАК.

Почтаны, саадатпас

● БАЙ-ТАНГА районун Шүбдө кадыкымала школа-ын «Мурнакчы» колхозтун төвү Булуң суурдан 7 км черде тур-вар. Ук школага почтаны не-делдөө үш катан машина-биле чедирер дугайында керээни районнун харылаа салбыры чаргал турган. Эрткен чыл-дын күсүк үеде чедир ыччаар ажалдаа-даа турду.

Ам ийдег эгес. Школа кол-лективинин почтанын компо-молчу Т. Калдар-оол чаага, чамдыкта чаага машина-ла олурулган, чедирип турар. Ажыла берсе-дөө, сааттык-даа бо-лу берелин илдер-дир.

Почтаны Талы — Булуң суур — кадыкымала школа-ын аразына машина-биле саат чокка дажыларын ке-рээ дугаар катан эгелээр не-теттине берген.

Б. БАРБА.

ЯНВАРЬ 29-ТА

МОСКВАДАН

18.10—Информастыг программа. 18.30—18.40—Чалсар. 18.40—Уран чүд фестивалы «Орус кыш». 19.10—Ирак-лий Андроникос чугаалап тур.

КЫЗЫЛДАН

20.30—«Кижилер, болуушкуннар, фактылар». Информа-стыг үндүрүлгө. 20.45—«Ак-көк хеминиң делгемдеринде». Дамчылыга. 21.45—«Дүүн, бөгүн, дээрта». Информа-стыг үндүрүлгө. 21.55—Чарлаалар, рекламалар.

МОСКВАДАН

22.05—23.30—XXIV съездеге тураскааткан совет рес-публикаларын телефестивалы. Литов ССР. Вильнюстан дамчы-лыгта.

РЕДАКЦИЈАНЫН АДРЕЗИ

ЯНВАРЬ 29-ТА

«НАПЫРАЛ»: «Шпесарта» кайгамчык үе 9.50, 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30, 21.30 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: Кичиошынды 10, «Ногал» алчирбелер 15, 16.55, 18.50, 20.45 шактарда.

«ЕНИСЕИ»: Уругаарга кино-чуруктар 10, «Час» 11.40, 13.40, «Ымакымдык чаржы» 19.20, 21.10, «Гамлет» (1 бол-гаш 2-ги кинолар) 3.40 шактарда.

«ВОСТОК»: «Алдын сырлар» (1 болгаш 2-ги кинолар) 17.40, 20.10, «Олук чок Кайе» 16 шактарда.

«ЭНЕРГЕТИК» КУЛЬТУРА БАЖЫНЫ: «Арсен» 18, 20 шактарда.

КОМПЛЕКСТИГ ЭКСПЕДИЦИЯНЫН КУЛЬТУРА БА-ЖЫНЫ: «Эгерини ымыдытары» (1 болгаш 2-ги кинолар) 17, 20 шактарда.

Кызыл. Шетинин-Кравченко куудумчу, бажы № 3. ТЕЛЕФОННАР: кылаалык 35-24, харысасалга секретарынын 23-35, партиял агыи кылаалык 21-47, үндүрүлгө кылаалык 22-64, чага база совет ораанын 31-75, корректорларын 27-41. Солун келбей барганга 32-75.

Тыва АССР-нин Министрлер Чувулуниин чанында Тыванын мон үндүр чедикчилер республика типографиязы (Кызыл, Шетинин-Кравченко куудумчу, 1.1). ТС—23033.

Бөгүн республикага бузу-тап, хар каар. Кызылга бузу-